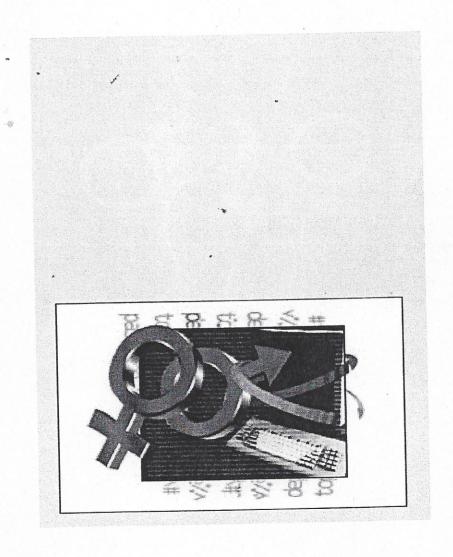

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

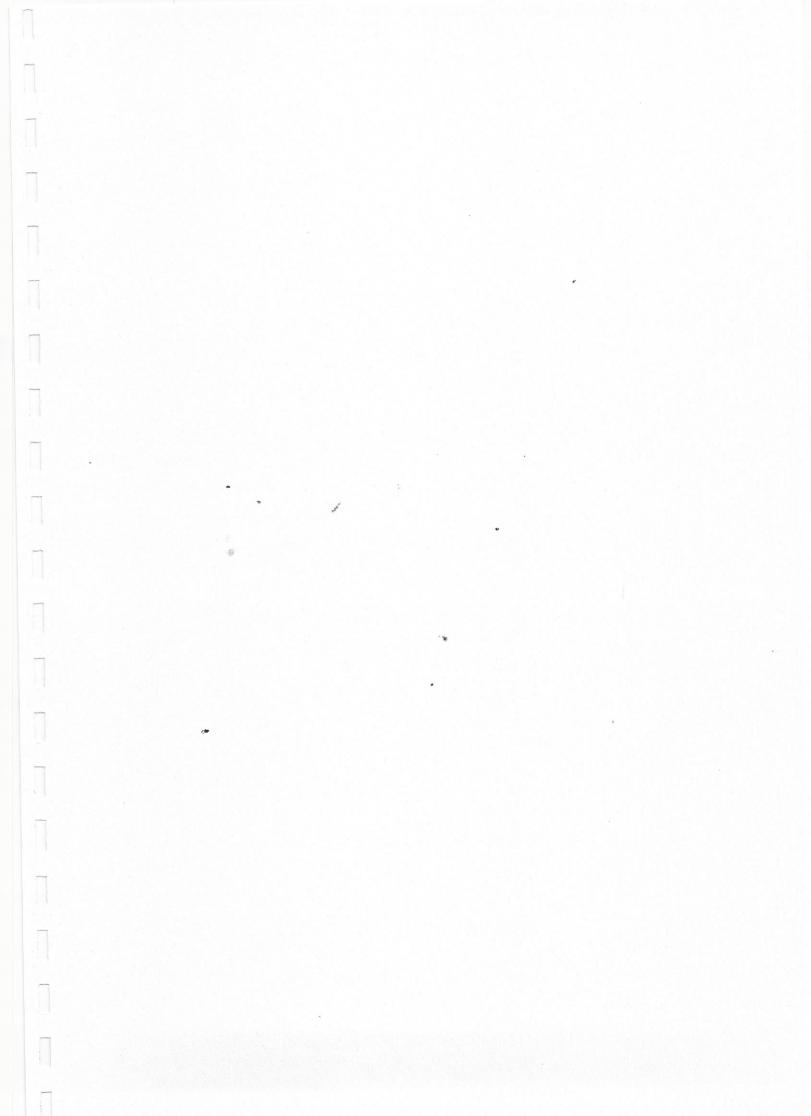
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΊΑΚΟ ΤΜΗΜΑ :ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗ ΜΑΘΗΜΑ : ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΓΑΜΟΥ .ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΊΑΣ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ (ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ)

Κοινωνία της πληροφορίας και σεξουαλική διαπαιδαγώγηση

ΛΕΧΑΙΟ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ 2003 ΣΚΛΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

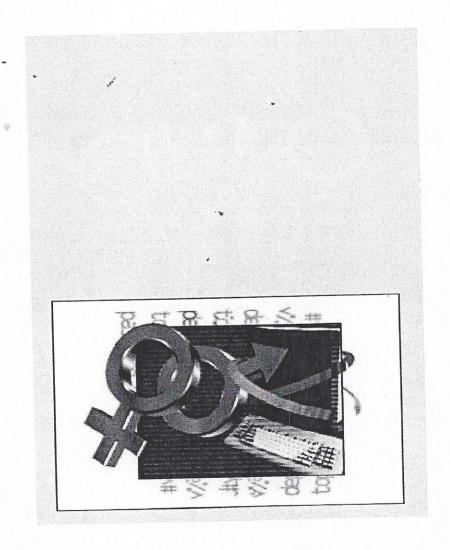
Κοινωνία της πληροφορίας και σεξουαλική διαπαιδαγώγηση

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ :ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗ ΜΑΘΗΜΑ : ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΓΑΜΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΊΑΣ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ (ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ)

Κοινωνία της πληροφορίας και σεξουαλική διαπαιδαγώγηση

ΛΕΧΑΙΟ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ ΣΚΛΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Αφιερώνεται με αγάπη στο γιό μου Κυριάκο, και στην προσπάθειά του για πρόοδο .

TIEPIEXOMENA

Τρόλογος
1.Εισαγωγή
2.Κοινωνία της πληροφορίας και σεξουαλική αγωγή
3.Εκκλησία και διαφυλικές σχέσεις
4.Σεξουαλικές διαταραχές
5.Σεξουαλικότητα και υγεία
6.Ο Χριστός και η σεξουαλική αγωγή
7.Η αναγκαιότητα της σεξουαλικής αγωγής
8. Διαφυλικές σχέσεις και ορθόδοξη παράδοση μια
ποιμαντική προσέγγιση
9.Η αρετή της εγκράτειας
10.Η σεξουαλικότητα την 8 ⁿ ημέρα
11.Ερωτικά τραγούδια
12. Βιβλιογραφία

Πρόλογος

Η ζωή ενός ανθρώπου μοιάζει με ένα ψηφιδωτό και μάλιστα παλίμψηστο. Μία ψηφίδα στο ψηφιδωτό αυτό είναι και η σεξουαλική ζωή του κάθε ανθρώπου .

Με χαρά ενσκύψαμε πάνω από το εγχείρημα της προσέγγισης της ψηφίδας που χαρακτηρίζεται ως σεξουαλική ζωή και αγωγή με απώτερο σκοπό να κατανοήσουμε και να αποτυπώσουμε σε αδρές γραμμές την προσέγγιση του θέματος .

Η σεξουαλική ζωή δεν είναι κάτι το κρυφό και απόμακρο στην ορθόδοξη παράδοση . Αναμοχλεύοντας αυτή την ιερά παράδοση της Εκκλησίας μας αποκτούμε οδηγούς και κίνητρα για την αναγκαιότητα και χρησιμότητα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης .

Ερευνώντας τη σεξουαλική ζωή και αγωγή μέσα στην κοινωνία μας μπορούμε να ενταχθούμε σε μια προσπάθεια ώστε να γίνουμε αγωγοί κι εμείς, και αναμεταδότες και αναμεταδότριες της διδασκαλίας της Εκκλησίας μας καθώς επίσης και να προσπαθήσουμε να εφαρμόσουμε τη διδασκαλία αυτή στη ζωή μας έμπρακτα.

Ευχαριστούμε τον καθηγητή μας κ. Σταυρόπουλο για την ιδέα της ενασχόλησής μας με την σεξουαλική διαπαιδαγώγηση ως κομμάτι και μέρος του μαθήματος της ποιμαντικής γάμου και οικογενείας καθώς και για τους κόπους του και την προσπάθειά του να μας βοηθήσει να ψηλαφήσουμε τη σεξουαλική ζωή υπο το πρίσμα της ποιμαντικής θεολογικής προσέγγισης.

Γιώργος Σκλίας

1.Εισαγωγή

Η κοινωνία της πληροφορίας είναι μια κοινωνία , μια περιοχή , ένα πεδίο , όπου υπάρχει επικοινωνία , ανταλλαγή δηλαδή , ιδεών , απόψεων , Θέσεων όπου όλες αυτές οι Θέσεις μπορούν να ονοματιστούν ως πληροφορίες .Οι πληροφορίες αυτές ταξιδεύουν γρήγορα , με ιλιγγιώδεις ταχύτητες , χρησιμοποιούνται , τροποποιούνται και μεταλλάσσονται από τους διάφορους χρήστες-καταναλωτές , μέσω μηχανών-εργαλείων επεξεργασίας της πληροφορίας .

Σε αυτή την κοινωνία η σεξουαλική ζωή και διαπαιδαγώγηση έχει τη δική της θέση .

Με αυτή την εργασία προσπαθούμε μπαίνοντας σε αυτή την κοινωνία της πληροφορίας ,στο διαδίκτυο , στον τύπο , στην καθημερινή ζωή, καθώς και οπουδήποτε αλλού διακινείται γρήγορα η πληροφορία , να δούμε πώς αναπτύσσεται η σεξουαλική αγωγή , να ερευνήσουμε τις θέσεις που υποστηρίζονται , να διατυπώσουμε αντιρρήσεις, βασιζόμενοι στην ορθόδοξη παράδοση και ζωή .Προσπαθούμε να δούμε επίσης αν η ορθόδοξη σεξουαλική αγωγή μπορεί να υπάρξει και υπηρετηθεί από την κοινωνία της πληροφορίας .

Παίρνουμε ορισμένες απόψεις που υπάρχουν και υποστηρίζονται στο διαδίκτυο, στον τύπο , στην καθημερινή ζωή και διατυπώνουμε αντι-θέσεις εφόσον κρίνεται αναγκαίο .

Στην εργασία αυτή υπάρχουν και πολλές εικόνες αφ' ενός μεν στηριζόμενοι σε αυτό που λέει και η παροιμία πως μια εικόνα χίλιες λέξεις και αφ' ετέρου διότι υποστηρίζουμε ότι η εικαστική πλευρά της έρευνας είναι απαραίτητη και χρήσιμη.

2.Κοινωνία της πληροφορίας και σεξουαλική αγωγή

Με τον όρο σεξουαλική αγωγή δεν αναφερόμαστε μόνο στη σωματική και βιολογική διάσταση , αλλά και σε άλλες διαστάσεις που απαραίτητα συγκροτούν το ανθρώπινο πρόσωπο . Η διαφυλική αγωγή έχει ως πυρήνα της την ανθρώπινη σεξουαλικότητα και την ερωτική συμπεριφορά , αλλά σε όλες τις παραμέτρους τους και συναρτήσεις τους : τις ιατροβιολογικές , τις θυμικο-ψυχολογικές , τις διαπροσωπικο-κοινωνικές , και τις παιδαγωγικο-εκπαιδευτικές . 1

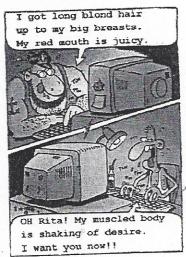
Μέσα στην κοινωνία της πληροφορίας όπου ένα χαρακτηριστικό της είναι η ταχύτητα μετάδοσης , η σεξουαλική αγωγή κατέχει ένα σημαντικό μέρος .

Στο διαδίκτυο όσα κυκλοφορούν και αφορούν την γενετήσια αγωγή του ανθρώπου κινούνται μέσα σε ένα ευρύ φάσμα θετικών ή αρνητικών θέσεων, εκπαιδευτικών και ωφελίμων πληροφοριών, ορθών και ορθοδόξων από πολλές πλευρές απόψεων αλλά και διεστραμμένων και ανορθόδοξων απόψεων.

Κάνοντας το γνωστό σερφάρισμα με την αναζήτηση των λέξεων "σεξουαλική διαπαιδαγώγηση " θα μπορούσαμε να βρούμε κέντρα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, όπως το σεξολογικό ινστιτούτο, την ηλεκτρονική διεύθυνση του σεξολόγου κ. Ασκητή, όπου παρέχονται πληροφορίες , επιστημονικά τεκμηριωμένες , πολύ ωφέλιμες και εποικοδομητικές , χρήσιμες και εκμεταλλεύσιμες από όλες σχεδόν τις ηλικίες . Η αντίρρησή μας στις παραπάνω ιστοσελίδες είναι ότι αυτές περιορίζονται κυρίως στη σωματική και βιολογική ή και ψυχολογική πλευρά του θέματος αγνοώντας τις υπόλοιπες παραμέτρους. Ο πνευματικός και υλικός κόσμος αποτελούν μια δυναμική ενότητα . 2 Το σώμα , το πνεύμα και

 $^{^1}$ Αλεξάνδρου Σταυρόπουλου , ΦΆΚΕΛΟΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ ,ΔΙΑΦΥΛΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ , ΑΘΗΝΑ 2003 2 Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση ,ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΥΓΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

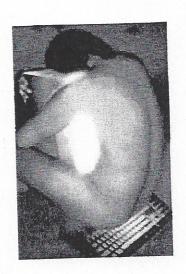

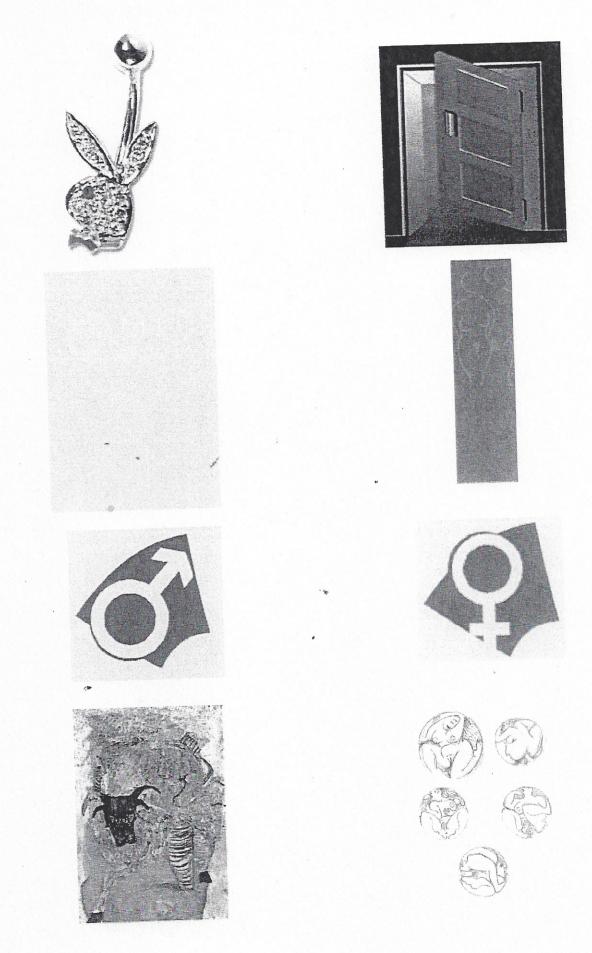

Μέσα στην απέραντη κοινωνία της πληροφορίας δίνονται πολλές δυνατότητες για εικονικές και πλασματικές διαφυλικές σχέσεις .

Διάφοροι οι συμβολισμοί των συνομιλούντων στο διαφυλικό διάλογο .

Η κρητική θεά των Όφεων ,χθόνια της γονιμότητας . (Απο το βιβλίο ΑΝΘΡΩΠΟΣ : ΑΡΣΕΝ ΚΑΙ ΘΗΛΥ , Επισκόπου Αχελώου Ευθυμίου)

η ψυχή αποτελούν μια αδιάσπαστη ενότητα και δεν πρέπει να υπερτονίζουμε το ένα υποτιμώντας ή αγνοώντας το άλλο .

Η συνέχιση της περιπλάνησης θα μας οδηγήσει και σε αρκετά εκκλησιαστικά site , της Εκκλησίας της Ελλάδος , της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος , ιστοσελίδες μεταπτυχιακών , όπου μέσα από αναφορές στους Πατέρες της Εκκλησίας ,προβάλλεται χριστιανική διδασκαλία και δίνεται μια μορφή σεξουαλικής αγωγής . Γενικά όμως το μέγεθος της σεξουαλικής αγωγής και των πληροφοριών που παρέχονται από τις εκκλησιαστικές ιστοσελίδες των μητροπόλεων στην Ελλάδα είναι απογοητευτικά μικρός και ανεπαρκής .

Κατόπιν στην περιπλάνησή μας θα βρούμε οπωσδήποτε τα προκλητικά site τα οποία πιθανόν να έχουν αρχίσει να μας ενοχλούν από την αρχή του σερφαρίσματος εισβάλλοντας δυναμικά και ξαφνικά μπροστά μας και απαιτώντας να τα ανοίξουμε. Οι προκλητικές εικόνες , φράσεις και ταινίες είναι αναρίθμητες στο διαδίκτυο . Είναι προσβάσιμες από οποιονδήποτε . Δεν συμφωνούμε όμως με αυτόν τον τρόπο προκλητικής παρουσίασης του ανθρώπινου σώματος , γυναικείου ή ανδρικού , καθώς και με την μορφή χειρισμού του γενετήσιου ενστίκτου διότι θεοποιείται το σεξ και η σεξουαλική ζωή του ανθρώπου , προσβάλλεται το ανθρώπινο πρόσωπο και γενικά παρέχεται μια μη υγιής και μονομερής σεξουαλική διαπαιδαγώγηση . Ο θεός δημιούργησε τα πάντα "καλά λίαν επομένως δεν μας επιτρέπεται να διαστρεβλώνουμε τη σωστή θέση και χρήση του ανθρώπινου σώματος .

Σειρά έχουν τα χιουμοριστικά site , όπου διακωμωδείται το σεξ , ο έρωτας ,η αγάπη άλλοτε με καλή διάθεση και άλλοτε κακόγουστα .

Στην περιπλάνησή μας αυτή δεν μπορεί να λείψει και η διαστροφή είτε με τη μορφή της ομοφυλοφιλίας είτε της παιδικής πορνογραφίας.

Γενικά το διαδίκτυο παρέχει πολλές ευκαιρίες σεξουαλικής αγωγής και διαπαιδαγωγήσεως . Μπορούμε να το Θεωρήσουμε ως ένα βήμα λόγου και

Η τρυφερότητα και το χαμόγελο απαραίτητα στοιχεία της σεξουαλικότητας

Ο χρόνος δεν μας γερνάει, μας ενώνει

Η σεξουαλική ζωή υπάρχει και στην τρίτη ηλικία .

μετάδοσης του χριστιανικού και ευαγγελικού μηνύματος ως ένα στάδιο όπου θα δώσουμε τον αγώνα μας και θα αντιπολιτευτούμε .

3. Εκκλησία και διαφυλικές σχέσεις

Η Εκκλησία ως φιλόστοργη μητέρα αγκαλιάζει όλες τις πτυχές και μορφές της ανθρώπινης ζωής . Έτσι αγκαλιάζει και τη σεξουαλική ζωή του ανθρώπου δίνοντας τη σωστή θέση και διάστασή της μέσα στον ανθρώπινο βίο .

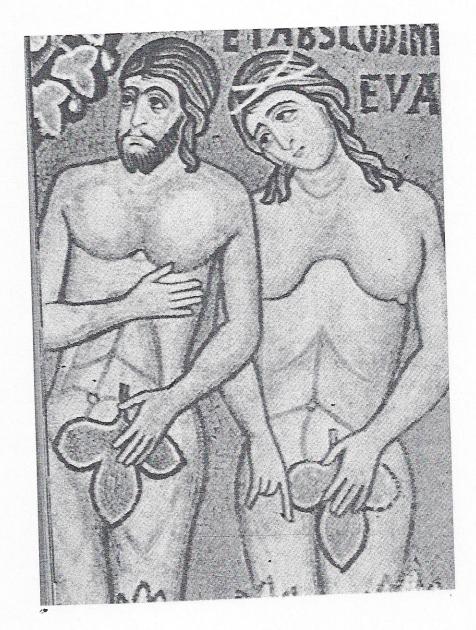
Από την πρώτη κιόλας χριστιανική εποχή η Εκκλησία Θεώρησε το σεξ ως φυσικό στοιχείο του ανθρώπου .Την άποψη αυτή μαρτυρεί ο Απ. Παύλος , όταν κατηγορεί τους Γνωστικούς -που επηρεασμένοι από τον κοσμολογικό ή Θεολογικό δυαλισμό της εποχής εκείνης , ξέπεσαν σε αίρεση με αποτέλεσμα να αρνούνται το ανθρώπινο σώμα και να κηρύττουν τον άκρατο ασκητισμό -ότι δημιουργούσαν μια " Θρησκεία αγγέλων " (Κολ. 2,18) ή όταν αργότερα τους κατηγορεί επίσης ότι απέρριπταν το γάμο(1 Τιμ. 4,3).3

Η Εκκλησία πάντα απέρριψε και καταπολέμησε με σθένος ακραίες Θέσεις και τάσεις που προέρχονταν είτε από εκφυλισμό των ανθρωπίνων παθών είτε από ακραίες ασκητικές τάσεις .

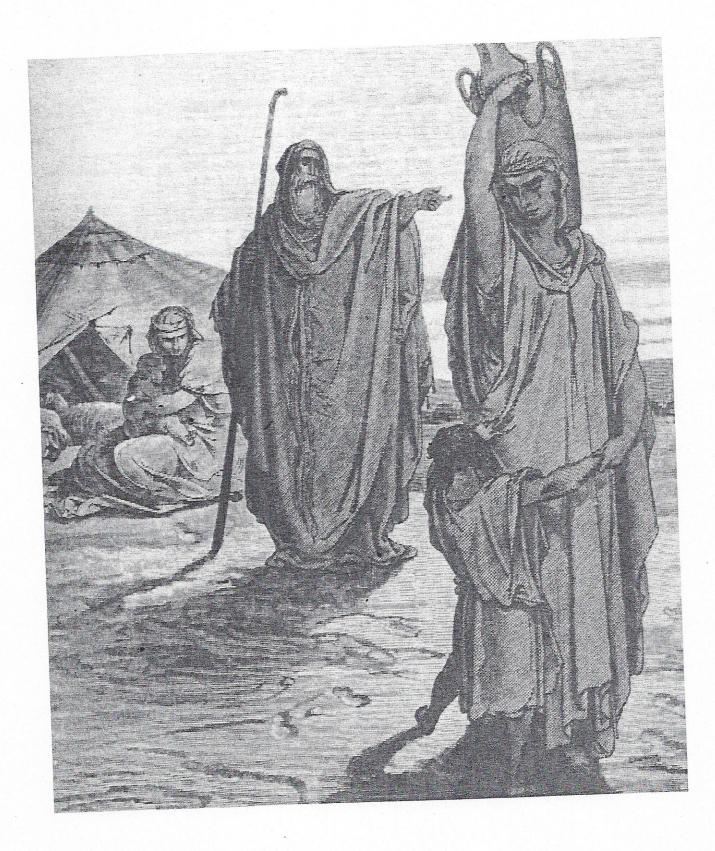
Η πρώτη χριστιανική Εκκλησία λόγω των εσχατολογικών της προσδοκιών, παρερμηνεύοντας τα λόγια του Χριστού ,ότι δεν θα παρέλθει η γενεά αυτή και θα συμβούν αυτά που τους υποσχέθηκε , αντιμετώπιζε το θέμα του σεξ σαν κάτι το δευτερεύον και παροδικό.

Η αιτία της στάσεως αυτής δεν βρίσκεται στο ίδιο το θέμα του σεξ αλλά σε ένα έντονο συναίσθημα παροδικότητας που επικρατούσε τότε ανάμεσα στους χριστιανούς .4

 $^{^3}$ Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση , ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΥΓΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ 4 Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση , ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΥΓΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ο Αδάμ και η Εύα μετά την πτώση , συνειδητοποίησαν την κυριαρχία του ενστίκτου στη σεξουαλική τους λειτουργία γεγονός που θεώρησαν ανυπόφορη απρέπεια και ντροπή . (Απο το βιβλίο ΑΝΘΡΩΠΟΣ : ΑΡΣΕΝ ΚΑΙ ΘΗΛΥ , Επισκόπου Αχελώου Ευθυμίου)

Ο Αβραάμ διώχνει την παλλακίδα Άγαρ . (Απο το βιβλίο ΑΝΘΡΩΠΟΣ : ΑΡΣΕΝ ΚΑΙ ΘΗΛΥ , Επισκόπου Αχελώου Ευθυμίου)

Στην πορεία της σεξουαλικής ζωής υπάρχει ισχυρός και αδύναμος εταίρος; Ωραίο και άσχημο φύλο; Ο Θεός δημιούργησε τα πάντα καλά λίαν .

Κατά τον δεύτερο όμως αιώνα η Εκκλησία αλλάζει κατά κάποιο τρόπο στάση επιτρέπει τον δεύτερο γάμο , επιτρέπει το βάπτισμα σε παλλακές και δεν επιβάλλει την υποχρεωτική αγαμία σε όλες τις βαθμίδες του κλήρου .

Οι εκκλησιαστικοί συγγραφείς συχνά χρησιμοποιούν την ορολογία του σαρκικού έρωτα για να περιγράψουν τον ουράνιο . Διακρίνονται για την σεμνότητά τους και όχι για την σεμνοτυφία τους .

"Έγώ δε πάλιν λέγω σοι .Βλέπε Χριστόν εν μήτρα και τα εν μήτρα νόησον και μήτραν υπεκδήντα και πόθεν εξερχόμενος ο Θεός μου διήλθε " ⁵ Επίσης οι εκκλησιαστικοί άνδρες ήσαν σεμνοί και όχι σεμνότυφοι .

4. Σεξουαλικές διαταραχές-άτομα με ειδικές ανάγκες

Όπως σε κάθε κοινωνία έτσι και στην σεξουαλική ζωή μέσα στην κοινωνία της πληροφορίας υπάρχουν και οι αποκλίσεις και οι διαταραχές .

Λέγοντας αποκλίσεις και διαταραχές εννοούμε την απόκλιση από την φυσιολογική σεξουαλική ζωή ενός ατόμου .

Τέτοιες αποκλίσεις είναι η ομοφυλοφιλία , η παιδεραστία , οι ηδονοβλεψία , η επιδειξιομανία , η νυμφομανία , η κτηνοβασία , ο μανιώδης αυτοερωτισμός ,ο βιασμός ,η σεξουαλική κακοποίηση παιδιών και άλλα .

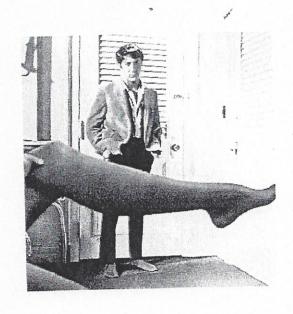
Επίσης μια άλλη βασική πτυχή της σεξουαλικής ζωής είναι και η ερωτική ζωή των ατόμων με ειδικές ανάγκες(αναπηρία ,σύνδρομο down) . Τά άτομα αυτά χρειάζονται μια ιδιαίτερη προσοχή και αντιμετώπιση και προπαντός την υπομονή και την αγάπη όλων μας στα θέματα της σεξουαλικής τους διαπαιδαγώγησης .

Οι σεξουαλικές διαταραχές, που μπορεί να παρουσιάζουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες, δεν πρέπει να γίνονται φραγμός επικοινωνίας. Κι ούτε είναι δίκαιο να αφήνουμε τα άτομα αυτά να βασανίζονται μέσα από τις συγκεκριμένες

⁵ Συμεών , Ύμνοι Θείων ερώτων , Εκδόσεις Sources Chretiennnes

Η εξαγορά της ή η παραβίαση της γενετήσιας ελευθερίας είναι συχνό φαινόμενο της εποχής μας .

Συχνές είναι και οι διαστροφές της ορθής γενετήσιας αγωγής. Η ομοφυλοφιλία αυξάνεται στις μέρες μας .

Η αυτοερωτισμός αποτελεί μια λανθασμένη διέξοδο , όχι όμως απαραίτητα καταστροφική όπως πιστευόταν παλαιότερα της σεξουαλικής ζωής .

διαταραχές τους. Διότι αυτό το πρόβλημα μπορεί να λυθεί μέσα από την κατάλληλη εκπαίδευση. Η εκπαίδευση και η αγάπη μπορεί να αναστείλει πολλά προβλήματα. Άλλωστε κι εμείς με αυτά τα μέσα δεν διαμορφώσαμε την προσωπικότητα μας; Έτσι δεν εξελιχθήκαμε σε πολιτισμένα κοινωνικά και πολιτικά όντα, ώστε να ενταχθούμε στους κόλπους της κοινωνίας; Τις ίδιες ευκαιρίες πρέπει να έχουν και τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Ας τους τις προσφέρουμε !! 6

5.Σεξουαλικότητα και υγεία

Επειδή ένα μέρος του σώματός μας αποτελούν και τα όργανα της σεξουαλικής ζωής μας , τα γεννητικά μας όργανα , είτε ανδρός είτε γυναικός , η υγεία αυτών των οργάνων επηρεάζει και την υγεία τόσο του σώματός μας όσο και της σεξουαλικής μας ζωής .

Μια αγωγή υγείας σχετικά με τους κανόνες υγιεινής που πρέπει να τηρεί κάποιος κατά την ενάσκηση της σεξουαλικής του ζωής , πέρα από τους κανόνες ηθικής , οι οποίοι και αυτοί απότελούν προστατευτικά μέτρα , είναι απαραίτητη για κάθε άνθρωπο .

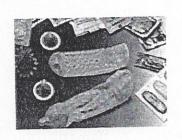
Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα , πρόληψή τους , οικογενειακός προγραμματισμός ,μέτρα προφύλαξης και προώθησης της γονιμότητας ,όπως η αντισύλληψη , η έκτρωση , η τεχνητή γονιμοποίηση , ο προγεννητικός έλεγχος και η γενετική καθοδήγηση μπορούν να αποτελέσουν μερικά από τα θέματα της ιατρο-βιολογικής θεώρησης των διαφυλικών σχέσεων .7

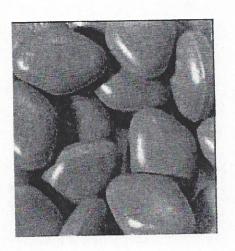
6.0 Χριστός και η σεξουαλική αγωγή

Είναι λογικό να τεθεί το ερώτημα ποια η στάση του Χριστού απέναντι στο σεξ ,στη σεξουαλική ζωή γενικότερα ; Αυτή βέβαια η στάση

⁶ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ Της Γεωργίας Παπατοιακμάκη , WWW.diataraxes.htm

 $^{^7}$ Αλεξάνδρου Σταυρόπουλου ,ΦΑΚΈΛΟΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ ,ΔΙΑΦΥΛΙΚΈΣ ΣΧΈΣΕΙΣ ,ΑΘΗΝΑ 2003

Η ιατρο-βιολογική θεώρηση των διαφυλικών σχέσεων περιλαμβάνει το σημαντικό πεδίο της αγωγής υγείας σχετικά με τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση .

Η φροντίδα για το σώμα μας είναι υγιές στοιχείο της προσωπικότητά μας.

είναι πολύ σημαντική γιατί αποτελεί για μας διδασκαλία , στάση ζωής , οδοδείκτη , μια σημαντική παρακαταθήκη .

Αρχικά έχουμε στην Παλαιά Διαθήκη την απαγόρευση της εντολής "ου μοιχεύσεις" όπου μπαίνει ένας περιορισμός στους εγγάμους για περιορισμό της σεξουαλικής ελευθερίας στον νόμιμο σύντροφο .

Στην Καινή Διαθήκη ο Χριστός εισάγει την μονογαμία και την απαγόρευση των εξώγαμων σχέσεων με παράλληλο τονισμό της σημασίας που έχει στα θέματα αυτά η πρόθεση του ανθρώπου "Πας ο βλέπων γυναίκα προς το επιθυμήσαι αυτήν ηδη εμοίχευσεν αυτήν εν τη καρδία αυτού".8

Τονίζει την ενότητα των δύο συζύγων "έσονται οι δυο εις σάρκα μίαν και το αδιάλυτο του γάμου τους "ους ο Θεός συνέζευξεν άνθρωπος μη χωριζέτω " .

1

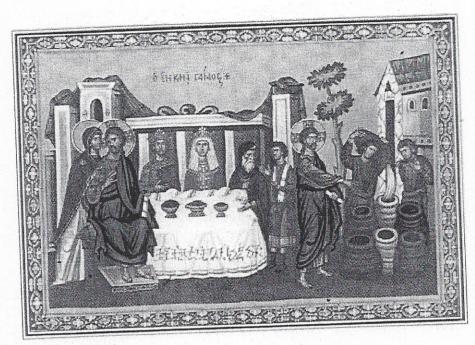
Θεωρεί ως μοναδική αιτία διαζυγίου την πορνεία Αναφέρεται και στην αρετή της παρθενίας λέγοντας ότι αυτή είναι ένα δώρο από τον θεό και είναι δοσμένο σε ορισμένους "οις δέδοται".

Δεν διστάζει να συνομιλήσει με την Σαμαρείτιδα ,σε αντιπαράθεση με τους νόμους των ραβίνων , όπου δεν επέτρεπαν τη συνομιλία με άγνωστη γυναίκα . Εξυψώνει έτσι τη γυναίκα στη σωστή της θέση , την σώζει , παράλληλα όμως της υπενθυμίζει την κανονικότητα που πρέπει να τηρεί κατά την έγγαμη ζωή της .

Κάνει την αρχή των Θαυμαστών σημείων του από το γάμο της Κανά μετατρέποντας το νερό σε κρασί . Ήταν τυχαία αυτή η έναρξη ; Πιστεύουμε πως όχι γιατί τίποτα δεν είναι τυχαίο στη ζωή του Χριστού.

Δέχεται στους κόλπους του και ευλογεί τους παραβάτες της σεξουαλικής νομιμότητας ,μοιχούς ,πόρνους , εφόσον βέβαια μετανιώσουν και μάλιστα τους τοποθετεί πρωτοπόρους στη βασιλεία των ουρανών .

⁸ Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση , ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΥΓΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΥΣ ΜΕΛΛΟΝΥΜΦΟΥΣ

«Όσοι ἐπιθυμοῦν νά ἔλθουν εἰς γάμου κοινωνίαν πρέπει νά φροντίσουν νά προετοιμαστοῦν πάρα πολύ ὑπέρ αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ.»

Τ. Χουσόστομος

Τα κέντρο προετοιμασίας γάμου μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση . (Απο το ένθετο του Κέντρου προετοιμασίας γάμου της Ιεράς Μητροπόλεως Φθιώτιδος) Δεν υπερτιμά την αμαρτία της μοιχείας καλώντας τον αναμάρτητο να ρίξει πρώτος τον λίθο στη μοιχαλίδα που του έφεραν μπροστά του . Αυτός την συγχωρεί και την προτρέπει να μην αμαρτάνει πλέον .

Συναναστρέφεται με γυναίκες . Πολλές γυναίκες ήταν μαθήτριες του Χριστού , εντελώς φυσιολογικά , χωρίς υπεκφυγές και ταμπού , σε αντίθεση με την νοοτροπία της εποχής του και του λαού του .

7.Η αναγκαιότητα της σεξουαλικής αγωγής

Είναι αναγκαία η σεξουαλική διαφώτιση και διαπαιδαγώγηση ; Και αν ναι για ποιο λόγο ;

Αρχικά θα πρέπει να πούμε ότι λέγοντας σεξουαλική αγωγή εννούμε την αγωγή που αναφέρεται σε όλο το ανθρώπινο πρόσωπο , στον όλο άνθρωπο και όχι μόνο στην γενετήσια περιοχή .

Θετικές επίπτώσεις σπωσδήποτε μπορεί να έχει σεξουαλική διαπαιδαγώγηση όταν συντελεί στη μετάδοση εξακριβομένων , ελεγμένων απόψεων και στοιχείων , για όλα τα σημεία που αφορούν τη σεξουαλική ζωή του ανθρώπου , είτε πρόκειται για θεολογικές αλήθειες , είτε για δεδομένα και πορίσματα των υπολοίπων επιστημών του ανθρώπου .9

Το ερώτημα της αναγκαιότητας της διαφώτισης μπορεί να συμπληρωθεί από το ερώτημα αν θα πρέπει να αφήσουμε την διαπαιδαγώγηση των παιδιών μας κυρίως στην τύχη ή στους φίλους στα διάφορα έντυπα στην τηλεόραση στο διαδίκτυο και οπουδήποτε αλλού. Ένας λόγος που πρέπει να υπάρχει σεξουαλική διαπαιδαγώγηση είναι ότι θα πρέπει να είναι έγκυρη και να προφυλάσσει τα παιδιά μας από τις κακές πηγές διαφωτίσεως.

Ας μη ρωτάμε λοιπόν αν θα πρέπει να διαφωτίζομε τα παιδιά μας αλλά ας προσπαθήσουμε να δούμε αν η γενετήσιος διαπαιδαγώγηση πρέπει

⁹ Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση , ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΥΓΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

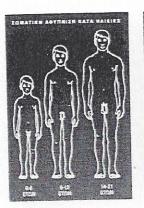
Όλοι στην προσπάθειατης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης.....

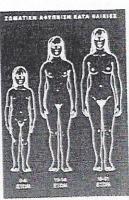
(Από το βιβλίο Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΕΥΤΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ)

Η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση αφορά όλες τις ηλικίες .Ως αγωγή συμβάλλει στην καθολική αντίληψη και υπεύθυνη άσκηση της σεξουαλικής ζωής .¹

 $^{^{\}rm I}$ Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση , ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΥΓΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ , ΑΘΗΝΑ 1981

Η σεξουαλική απομυθοποίηση	Το μεγάλο λάθος της
του γάμου:	σεξουαλικότητας ενός γάμου:
→ Μονιμότητα → Σταθερότητα → Προσκόλληση → Μητρότητα - φροντίδα	+ Η πολύ "πνευματική" επαφή + Η πολύφιλία των συντρόφων-συζύγων

Το μεγάλο μυστικό της σεξουαλικής εικόνας ενός γάμου;

- Ανανέωση των μόνιμων συντρόφων
- ◆ Συνεχής αναζήτηση της πρόσκλησης και έξαψης του πόθου

Διάφορες απόψεις μπορεί να συναντήσει κανείς στο διαδίκτυο για το γάμο και της σεξουαλικότητα. Άλλες από αυτές μας βρίσκουν σύμφωνους και άλλες όχι.

Η έλλειψη σωστής σεξουαλικής αγωγής μπορεί να οδηγήσει σε απογοητεύσεις και αδιέξοδα .

να στηρίζεται στην αλήθεια ή σε ένα σύνολο ψευδών , περισσότερο ή λ ιγότερο αληθοφανών . 10

Ένας άλλος λόγος αναγκαιότητας της σεξουαλικής αγωγής είναι διότι είναι ολοφάνερο ότι εάν ο άνθρωπος που αναπτύσσεται σχηματίζει σωστή εικόνα περί της αγάπης , περί της σχέσεως των δυο φύλων η πορεία του θα είναι πολύ διαφορετική από τον απληροφόρητο ή από αυτόν που έμεινε έρμαιο στην ενημέρωση από αναξιόπιστες πηγές .

Η ενημέρωση και πληροφόρηση των νέων ιδίως θα τους προφυλλάξει από ανεπιθύμητα ατοπήματα τα οποία ίσως τους σημαδέψουν για την υπόλοιπη ζωή τους .

Θα τους βοηθήσουν να αποδεχτούν το φύλο τους, την ορθή σχέση με το άλλο φύλο έτσι ώστε να οδηγηθούν σε προσωπική ολοκλήρωση στο γάμο ή στην παρθενία.

Πρέπει όμως η προσπάθειά μας για σεξουαλική διαφώτιση να είναι σοβαρή και να διέπεται από σοφία .

Πρέπει να ομιλούν οι γονείς χάριν της αληθείας και του κοινού νου , για μια θετική και ισχυρή αγωγή για μια αγωγή εμπιστοσύνης και χαράς . 11

8. Διαφυλικές σχέσεις και ορθόδοξη παράδοση μια ποιμαντική προσέγγιση

Η ορθόδοξη παράδοση σε όλες τις πτυχές του ανθρώπινου βίου έχει να προφέρει και να προσφέρει λόγο και μάλιστα ποιμαντικό δηλαδή καθοδηγητικό .Είναι ο λόγος της εκείνος που οδηγεί στη σωτηρία.

Αν ορίζουμε την προσέγγιση του θέματός μας ως ποιμαντική το κάνουμε για να επισημάνουμε πως ο λόγος που θα αναφερθεί στις διαφυλικές σχέσεις, και πηγάζει από την ορθόδοξη παράδοση, αναφέρεται

¹⁰ Α. ΑΣΠΙΩΤΗ , ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ Η ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΔΙΑΦΩΤΙΣΙΣ

¹¹ PIERRE CHAMBRE

άμεσα στην πράξη .Πράξη που συνδέεται με την Εκκλησία , η οποία χαρακτηρίζεται ως ποίμνη και καθοδηγείται από τον Ιησού Χριστό , τον Καλό Ποιμένα και φύλακα των ψυχών και των σωμάτων ημών .¹²

Η ορθόδοξη Εκκλησία είναι η Εκκλησία του λαού , η δημοκρατική Εκκλησία όπου ο λαός αποφασίζει και αναδεικνύει το λόγο της Εκκλησίας είτε ορθό είτε λανθασμένο και τον διορθώνει . Ο λαός ανακηρύττει τους αγίους . Υπάρχει έτσι μια αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ του λόγου και της πράξεως .

Αυτή η αμφίδρομη σχέση μεταξύ λόγου και πράξεως συνέχει την Ποιμαντική της Εκκλησίας, η οποία ως θεωρία και πράξη, με τέχνη και επιστήμη, ενεργοποιεί τις δυνάμεις της Εκκλησίας για τη σωτηρία του ανθρώπου και του κόσμου, για ασφαλή δηλαδή επάνοδο των πάντων στην κοινωνία του θεού. Η ποιμαντική προσέγγιση λοιπόν είναι Θεολογική γιατί προσπαθεί να αρθρώσει το λόγο του θεού για την αλήθεια των φύλων. 13

Ο θεός δημιουργεί τον άνδρα και τη γυναίκα "άρσεν και θήλυ εποίησεν αυτούς". Έτσι ο θεός διαχωρίζει και δημιουργεί έναν άνθρωπο με δυο όμως φύλα , τον άνδρα και τη γυναίκα με διαφορετικά σωματικά , ψυχικά , πνευματικά , συναισθηματικά , νοητικά χαρακτηριστικά ο καθένας τους . Είναι ισότιμοι απέναντι στο θεό.

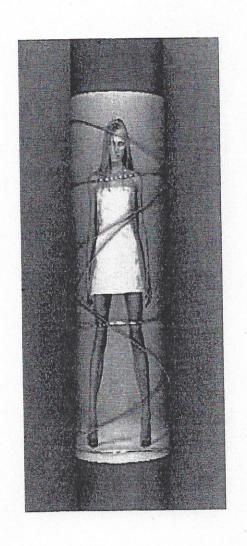
Η δημιουργία αυτή των φύλων ανήκει στα "καλά λίαν" της Δημιουργίας και στόχος της είναι η βοήθεια και η διαδοχή του γένους των ανθρώπων .¹⁴

Στη συνέχεια έχουμε την παρακοή των πρωτοπλάστων με συνέπεια την διαταραχή της σχέσεως των δυο φύλων με το θεό και μεταξύ τους καθώς επίσης και των δυο φύλων με τη φύση και το περιβάλλον. Με την πτώση δημιουργείται μια ένταση ανάμεσα στα δυο φύλα και μια προσπάθεια υποταγής του ενός στον άλλο.

 $^{^{12}}$ Αλεξάνδρου Σταυρόπουλου , Σχέσεις των φύλων στην Ορθόδοξη Εκκλησία .

 $^{^{13}}$ Αλεξάνδρου Σταυρόπουλου , Σχέσεις των φύλων στην Ορθόδοξη Εκκλησία 14 Αλεξάνδρου Σταυρόπουλου , Σχέσεις των φύλων στην Ορθόδοξη Εκκλησία

Η σωφροσύνη περί την γενετήσια αγωγή οδηγεί στην πραγματική ευτυχία κα όχι στον εγκλωβισμό του προσώπου .

Παρόλη αυτή την έκβαση , η σχέση ανάμεσα στον άνδρα και τη γυναίκα και πιο συγκεκριμένα , η σχέση των δυο φύλων μέσα στο γάμο , συνιστά την πιο δυναμική εικόνα ,για να συμβολίσει στην Αγία Γραφή τη σχέση του θεού με την ανθρωπότητα , με τον εκλεκτό λαό του. Αν στην Παλαιά Διαθήκη η προσφιλής αυτή εικόνα χρησιμοποιείται για το σκοπό που μόλις αναφέραμε , στην Καινή Διαθήκη βλέπουμε να αντιστρέφεται το σχήμα και η σχέση της βαθιάς ένωσης που υπάρχει ή είναι δυνατόν να υπάρξει ανάμεσα σε έναν άνδρα και μια γυναίκα, να βρίσκει την έσχατη αναφορά της στη σχέση που ο Χριστός εγκαθιστά με την Εκκλησία , την "καινή ανθρωπότητα ".15

Η ένωση άνδρα και γυναίκα μέρος, της οποίας είναι και η σεξουαλική ένωση, αναφέρεται και ομοιάζει στο μυστήριο της ενώσεως του Χριστού με την Εκκλησία. Μυστήριο επομένως η ένωση και μάλιστα μυστήριο αγάπης. Η λέξη μυστήριο δεν σημαίνει κάτι το μυστικό και κρυφό που δεν θα πρέπει ο καθένας να το προσεγγίζει. Σημαίνει το μέγεθος της σημασίας της ενώσεως του άνδρα και της γυναίκας καθώς και την αποφυγή της ερμηνείας με φιλοσοφίες και σχήματα του κόσμου. Το μυστήριο το νιώθει ίσως κάποιος και το αφουγκράζεται αν πραγματικά το θέλει και το ποθεί να ενωθεί με το έτερο ήμισυ. Τότε αυτές οι στιγμές της ενώσεως δεν περιγράφονται με λόγια είναι γλυκιά αίσθηση αιωνιότητας έστω και αν εμπεριέχει ωφελιμιστικά στοιχεία.

Ένας δεύτερος συμβολισμός της ενώσεως του άνδρα και της γυναίκας , του γάμου τους δηλαδή είναι η μικρά Εκκλησία .¹⁶

Η Μικρά Εκκλησία , "κατ εικόνα " της Μεγάλης Εκκλησίας του Χριστού είναι " Μία ,Αγία, Καθολική και Αποστολική ".

Οι διαστάσεις της Εκκλησίας , δηλαδή η ενότητα , η αγιότητα , η αποστολικότητα και η καθολικότητα , γίνονται ανοίγματα της μικρής

¹⁵ Αλεξάνδρου Σταυρόπουλου , Σχέσεις των φύλων στην Ορθόδοξη Εκκλησία

 $^{^{16}}$ Αλεξάνδρου Σταυρόπουλου , Ποιμαντική Γάμου και Οικογενείας προ των πυλών του $21^{\rm ou}$ αιώνα

Εκκλησίας με στόχους τη βαθιά ενότητα του άνδρα με τη γυναίκα ,το στενό σύνδεσμο του ζευγαριού με το θεό(αγιότητα) που εδώ δεν έχει ηθική έννοια .Την αγιότητα στο σημείο αυτό θα πρέπει να την κατανοήσουμε με τη βιβλική της έννοια , όπου άγιο είναι αυτό που ξεχωρίζω να το αφιερώσω κάπου . Έχει δηλαδή οντολογική σημασία και όχι ηθική . Γι αυτό άλλωστε όλος ο λαός του Ισραήλ καλείται άγιος , γιατί ήταν ο ξεχωριστός λαός του θεού . Έτσι και το ζευγάρι είναι άγιο , επειδή είναι ξεχωριστό . Αυτό το ειδικευμένο διώνυμο δένεται σε μια άλλη ενότητα όπως συμβαίνει με την Αγία Τριάδα .Με την έννοια της καθολικότητας ορίζουμε τη σύνδεση του ζευγαριού με τα άλλα ζευγάρια , όταν δημιουργεί άλλου τύπου σχέσεις σε πλαίσιο βαθιάς ενότητας . Τέλος με την έννοια της αποστολικότητας εννοούμε την έξοδο του ζευγαριού στον κόσμο , όταν δημιουργεί παιδιά και άλλα έργα αγάπης , αξιοποιώντας έτσι και όχι κρύβοντας το τάλαντο της αγάπης που διαθέτει .17

Το μυστήριο της αγάπης και η μικρά Εκκλησία δεν είναι κάτι που παρέχεται εφάπαξ . Είναι δυναμικοί στόχοι στους οποίους ο κάθε άνθρωπος πρέπει να επιδιώκει να φτάσει . Για να εκκινήσει όμως για τους στόχους αυτούς πρέπει να δώσει κατάθεση ψυχής , να το θέλει πολύ, να έχει μια μικρή τουλάχιστον μόρφωση Χριστού εσωτερική , σίγουρα να μην επιδιώκει τα του εαυτού του , να έχει πίστη στο Χριστό την οποία συνεχώς θα πρέπει να προσπαθεί να μεγαλώνει , να έχει ταπείνωση και όχι έπαρση , να βάζει μικρούς στόχους , εφικτούς και να συνεχίζει σε μεγαλύτερους .Είναι αδιάφορη η κοινωνική θέση , η οικονομική κατάσταση , η πανεπιστημιακή μόρφωση και η κατοχή τίτλων .Η πορεία αυτή η οποία αποτελεί πορεία και πρόγραμμα ζωής , θέλει αυτοάρνηση , θέλει θυσίες , θέλει υποχωρήσεις αμοιβαίες. Είναι αγώνας δύσκολος , αγώνας όμως που αξίζει τον κόπο και οδηγεί στη σωτηρία . Ο καθένας από εμάς ανάλογα με

¹⁷ Αλεξάνδρου Σταυρόπουλου , Σχέσεις των φύλων στην Ορθόδοξη Εκκλησία

το τάλαντό του , του εγγάμου βίου ή της παρθενίας , θα πρέπει να προσπαθήσει να το καλλιεργήσει και όχι να το θάψει στη γη.

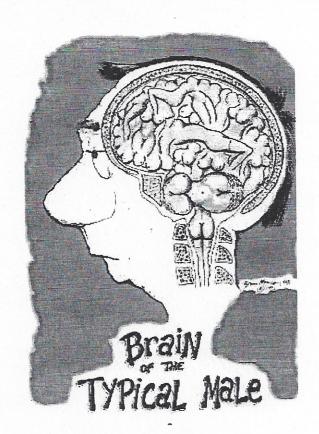
Ο γάμος είναι ένα πρόγραμμα ζωής , μακροπρόθεσμο , το οποίο δεν τελειώνει ποτέ και πουθενά και η αρχή του πρέπει να βρίσκεται πολύ πριν από το σημείο που μοιάζει με σημείο εκκινήσεως .Είναι δηλαδή αγώνας , όπως έλεγε ο αρχαίος Αντιφών "μέγας γαρ αγών γάμος ανθρώπω" , μεγάλος αγώνας ο γάμος για τον άνθρωπο .Πρόκειται για μια αγωνιστική κινητοποίηση ,όπου πρέπει να πετύχουμε ορισμένα πράγματα .Είναι αγώνας που δεν έχει μόνο διεκδικήσεις και δικαιώματα αλλά και υποχρεώσεις .18

Αυτή τον παραλληλισμό και την ταύτιση του γάμου με αγώνα ζωής δυστυχώς δεν τη βρίσκουμε στην αγωγή , είτε σεξουαλική είτε γενικότερα αγωγή για το γάμο , που παρέχεται στο διαδίκτυο . Εκεί θα βρούμε μια επιφανειακή και επιδερμική θεώρηση των πραγμάτων , με τη λατρεία της σάρκας να βρίσκεται στο απόγειο και να προσπαθεί να διεγείρει τα πάθη του υποψήφιου και μελλοντικού εγγάμου . Εδώ έρχεται και φαίνεται καθαρά η αναγκαιότητα της σεξουαλικής και υπεύθυνης διαπαιδαγώγησης , η οποία θα τοποθετήσει τα πράγματα στη σωστή τους θέση και θα προετοιμάσει τους αγωνιστές για το μελλοντικό τους αγώνα .

Σκοπός της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης θα πρέπει να είναι η μετάδοση της αλήθειας για τη ζωή των φύλων, αφού πάντοτε η Εκκλησία έχει ως στόχο να αποκαλύψει το θεό, ο οποίος δεν είναι ψεύτικος.

Η αλήθεια αυτή , η γνώση της οποίας ελευθερώνει ,, θα βοηθήσει το παιδί να αποδεχθεί ολοκληρωτικά το φύλο του και όλες τις λειτουργίες και τους ρόλους που συνεπάγεται ενδεχομένως το να είναι αγόρι ή κορίτσι .θα το κάνει δηλαδή να νιώσει άνετα γι' αυτό που είναι .Στη συνέχεια θα το βοηθήσει επίσης να διαμορφώσει τη σχέση του με το άλλο φύλο ,

¹⁸ Αλεξάνδρου Σταυρόπουλου , Σχέσεις των φύλων στην Ορθόδοξη Εκκλησία

Το χιούμορ αποτελεί απαραίτητο στοιχείο της σεξουαλικής αγωγής .

εκπνέοντάς του στάση αγάπης , έτσι όπως την ορίζει εμπειρικά-ενεργητικά ο Απόστολος Παύλος στον Ύμνο της Αγάπης .¹⁹

Σκοπός επομένως απώτερος της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης θα είναι η δημιουργία μιας στάσης αγάπης για όλα αυτά "τα καλά λίαν " που δημιούργησε ο θεός .

Αναρωτιέται κανείς πού θα βρεί αυτή τη σκοποθεσία της σεξουαλικής αγωγής, στο διαδίκτυο, στον τύπο, στα διάφορα περιοδικά; Πολλές φορές θα συναντήσουμε να υμνείται η αγάπη, μια αγάπη όμως που έχει κατεύθυνση την ικανοποίηση του εγώ μας και όχι μια αγάπη που κοιτά τον άλλον. Εφήμερες οι αγάπες που διαφημίζονται και γι αυτό πρόσκαιρες και μικρής χρονικής διάρκειας. Μπορεί όμως ο άνθρωπος να ικανοποιηθεί με λίγη και πρόσκαιρη αγάπη όταν η πρώτη και μεγαλύτερη εντολή του θεού είναι να αγαπά κάποιος; Όταν ο θεός είναι αγάπη και δημιούργησε τα πάντα από αγάπη;

Και εδώ βέβαια ο δρόμος προς την αγάπη δεν είναι στρωμένος με λουλούδια . Χρειάζεται και εδώ πρόγραμμα ζωής ,κόπος και μόχθος .

Τιώς θα μάθουμε να αγαπάμε ; Όλοι μιλάμε για την αγάπη σαν να ήταν καραμέλα .όμως εδώ αποδεικνύεται ότι είναι ολόκληρη μάθηση , μαθητεία .Η αγάπη μαθαίνεται και η μαθητεία της περνά από διάφορες φάσεις και στάδια .Προϋπόθεση γι' αυτή την αγωγή αγάπης είναι ένα κλίμα αγάπης , μέσα στο οποίο πρέπει να επιτελείται αυτή η αγωγή .²⁰

Αλήθεια τι νόημα έχει μια σεξουαλική διαπαιδαγώγηση όταν μέσα στην οικογένεια επικρατεί το μίσος και η αντιπαράθεση. Πώς να διδάξεις ένα παιδί ότι το χάδι είναι όμορφο όταν δεν χαϊδεύεις ποτέ το σύντροφό σου . Πως να διδάξεις ότι ο έρωτας είναι θεόσδοτος και ολοκληρώνει τον άνθρωπο όταν εσύ δεν ερωτεύεσαι ή ερωτεύεσαι άλλα πράγματα περισσότερο από τον σύντροφό σου : Μήπως υπάρχει καλύτερο σχολείο σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης από την ίδια την οικογένεια : "Ουδέν μορφώνει όσο το

 $^{^{19}}$ Αλεξάνδρου $\, \Sigma \tau$ αυρόπουλου , $\, \Sigma$ χέσεις των φύλων στην Ορθόδοξη Εκκλησία 20 Αλεξάνδρου $\, \Sigma \tau$ αυρόπουλου , $\, \Sigma$ χέσεις των φύλων στην Ορθόδοξη Εκκλησία

παράδειγμα " είναι μια ρήση που ταιριάζει απόλυτα και στην προσπάθεια της σεξουαλικής αγωγής .

Ο έρωτας ,η ερωτική ορμή , η ένσαρκη αγάπη , πρέπει να γίνει αποδεκτή ως κάτι το φυσιολογικό και σταλμένο από το θεό " ουκ έστι τούτο ανθρώπινο ,αλλ ο θεός τους έρωτας τούτος εγκατέσπειρε" . 21

Η ερωτική όμως ορμή δεν πρέπει να αφεθεί στην τύχη της ή στον καθένα μας να την καλλιεργήσει κατά το δοκούν. Χρειάζεται αγωγή , καθοδήγηση έτσι ώστε να καταστεί μέσο σωτηρίας και όχι αιτία απωλείας.

Ο μεγάλος κίνδυνος της ερωτικής ορμής είναι η αυτονόμησή της από πρόσωπα και πράγματα , η μονομέρεια , το μονοδιάστατο .Ενταγμένη όμως στα πλαίσια της πολύπλευρης προετοιμασίας για την αγάπη , η ερωτική ορμή και επιθυμία είναι δυνατόν να μπει στο δρόμο της τελικής πραγμάτωσής της , μόνο όταν ο νέος διαπαιδαγωγηθεί σύμφωνα με τις αρχές μιας αγωγής , της σωφροσύνης .²²

Είναι σίγουρο ότι θα πρέπει να ψάξουμε πολύ τόσο στο διαδίκτυο, και στον τύπο , αλλά και στην καθημερινή μας ζωή για να όσο ανακαλύψουμε μια αγωγή σωφροσύνης. Η αγωγή που προσφέρεται είναι , ερεθισμού των παθών και της σεξουαλικής ορμής αγωγή αφροσύνης του ανθρώπου .Λες και ο άνθρωπος δεν είναι και ψυχή και πνεύμα αλλά αγάπης μπορεί να την και αυτή την ανάγκη της μόνο σώμα . Λες άνθρωπος επαφή . Μάλλον 0 τη σαρκική uóvn καλύψει με ανικανοποίητος όπως φαίνεται και από τα αποτελέσματα των σχέσεων, τα οποία τις περισσότερες φορές είναι τραγικά και αφήνουν μεγαλύτερο μέρος της μας OTO ζημιές . Η KOIVWVÍA σνεπανόρθωτες φαίνεται να αποδέχεται τη σαρκολαγνεία είτε με τη μορφή του γυμνού είτε με τη μορφή της καλοφαγίας και καλοπέρασης .Και εδώ τίθεται ένα ερώτημα : πώς είναι δυνατόν ένα παιδί που μεγαλώνει σε μια κοινωνία που παρεκκλίνει τόσο πολύ από τις ορθές θέσεις για τη σεξουαλική

 $^{^{21}}$ Βλ. Εγκώμιον εις Μάξιμον . Και Περί του ποίας δει άγεσθαι γυναίκας 3 PG 51 , 230

αγωγή θα μπορέσει να ορθοποδήσει και να έχει ένα σωστό οδοδείκτη για να προχωρήσει στη ζωή του; Εδώ είναι η ώρα της Εκκλησίας να ορθοτομήσει το λόγο της αληθείας και να βοηθήσει προς την κατεύθυνση αυτή (σχολές γονέων κέντρα προετοιμασίας γάμου).

Ποιος όμως είναι ο ορισμός της σωφροσύνης την οποία , πρέπει να έχουμε κατά την σεξουαλική αγωγή και κατά την σεξουαλική μας ζωή;

Δεν ορίζουμε τη σωφροσύνη ως αποχή , εγκράτεια .Η σωφροσύνη είναι θετική στάση και τρόπος ζωής .Ανάλογα με τις απαιτήσεις της θέσεώς σου σε οδηγεί να ενεργείς και να χαίρεσαι τη ζωή σου σύμφωνα με τους κανόνες που προσιδιάζουν στην κατάσταση ζωής που βρίσκεσαι σε συνδυασμό πάντα με την ικανότητα να διακρίνεις καταστάσεις πρόσωπα και πράγματα .

Η αρετή αυτή συμφωνεί με τα προηγούμενα που αναφέραμε σχετικά με το ότι η σεξουαλική αγωγή αφορά ολόκληρο το ανθρώπινο πρόσωπο και όχι ένα μέρος του σώματός του ή γενικότερα της υπάρξεώς του . Δεν είναι σωφροσύνη να ακολουθείς έναν κανόνα αδιάκριτα χωρίς σκέψη , χωρίς συμβουλή ικανοποιώντας τις περισσότερες φορές τον προσωπικό σου εγωισμό και μόνο . Το ίδιο έκαναν και οι Φαρισαίοι . Ακολουθούσαν το μωσαϊκό νόμο και κάποιες διατάξεις που είχαν φτιάξει οι ίδιοι για να βολεύονται και έχασαν το Χριστό και όχι μόνο τον έχασαν αλλά και τον σταύρωσαν. Δεν είχαν ούτε την αρετή της σωφροσύνης αλλά ούτε και την αρετή της διακρίσεως διότι ήσαν τυφλωμένοι από προσωπική έπαρση. Ο άνθρωπος ως πρόσωπο δεν είναι μια μηχανή που ένα μέρος ένα άλλο πράττει κάτι που έρχεται σε αντίθεση και κάνει κάτι και αντιπαράθεση με το προηγούμενο . Ο άνθρωπος , ο χριστιανός , πρέπει να είναι πιστός στις εντολές του Χριστού αλλά πρέπει να είναι συνειδητά πιστός όχι άλλα να σκέφτεται, άλλα να προσδοκά από αυτόν η φύση και

²³ Αλεξάνδρου Σταυρόπουλου , Σχέσεις των φύλων στην Ορθόδοξη Εκκλησία

ο θεός , άλλα να πιστεύει και άλλα να κάνει . Γιατί τότε θα καταλήξει στη σχιζοφρένεια .

Ένα κείμενο διαχρονικό το οποίο περιέχει όλες θα λέγαμε τις οδηγίες για τη σεξουαλική αγωγή , ένα εγχειρίδιο σεξουαλικής αγωγής και διαπαιδαγώγησης είναι το κείμενο της ακολουθίας του γάμου.

Η ακολουθία του γάμου είναι ένα μήνυμα , το οποίο η Εκκλησία δίνει στα χέρια των μελλονύμφων σαν ανοικτή επιστολή όπου οι μελλόνυμφοι βρίσκουν τις κατάλληλες οδηγίες για τη ζωή τους .²⁴

9.Η αρετή της εγκράτειας

Προσδιορίζοντας την εγκράτεια μπορούμε να πούμε ότι είναι η διαχείριση με μέτρο και λογική. Είναι η διαχείριση με σωφροσύνη που αναφέραμε παραπάνω.

Αναφερόμενοι στην εγκράτεια κατά τη χριστιανική διδασκαλία βλέπουμε ότι δεν αναφέρεται μόνο στη νηστεία του σώματος αλλά σε όλο το ανθρώπινο πρόσωπο ως ψυχοσωματική ενότητα.

Η εντολή της εγκράτειας είναι η πρώτη εντολή που δόθηκε στον άνθρωπο , στον Αδάμ και την Εύα .

Η πρώτη δοθείσα υπό του Δημιουργού εις τους πρωτοπλάστους εντολή ήτο η απαγόρευσις χρήσεως των καρπών του δένδρου "του γινώσκειν καλόν και πονηρόν " . 25

Η εγκράτεια υμνείται τόσο την Παλαιά όσο και στην Καινή Διαθήκη.

Ο κατακλυσμός του Νώε έγινε "δια το είναι αυτούς (άνδρας και γυναίκας) σάρκας " 26 . Στο βιβλίο των παροιμιών γίνεται συχνή αναφορά στο συνεχή έλεγχο της οράσεως .

 $^{^{24}}$ Αλεξάνδρου $\, \Sigma$ ταυρόπουλου , Σχέσεις των φύλων στην Ορθόδοξη Εκκλησία

 $^{^{25}}$ Νικολάου Νευράκη , Η αρετή της εγκράτειας κατά τον Ιερό Χρυσόστομο , Αθήνα 2003 .

²⁶ Γεν .κεφ 39.

να κάνουμε σεξ; ευχαριστώ

Ναι ή όχι στο σέξ;

εγκρατείας στην Καινή Διαθήκη συναντάμε τον Αγιο Πρότυπο Ιωάννη τον Πρόδρομο , που υπήρξε αμίμητος στη νηστεία και την εγκράτεια , τον ίδιο τον Χριστό καθώς και την Παναγία .

VITOS Κατά τον ιερό Χρυσόστομο εγκράτεια είναι "Τουτο γαρ εγκράτεια το μηδενί υποσύρεσθαι πάθει ".27

Η εγκράτεια αφορά στον νούν , την γλώσσαν , την δίαιταν , εργασίαν , ψυχαγωγίαν , απόκτησιν και χρήσην των αγαθών και γενικά εκφάνσεις της ζωής του ανθρώπου.28

νηστεία είναι συνδυασμός Kal εγκρατείας n Χριστιανισμό Στο προσευχής, φιλανθρωπίας και πίστεως, ορθοδοξίας και ορθοπραξίας.²⁹

Γράφει σχετικά ο ιερός Χρυσόστομος : Τιμή γαρ νηστείας ουχί σιτίων αποχή , αλλά αμαρτημάτων αναχώρησις . Συ δε όταν νηστεύεις δείξον μοι την νηστείαν σου εκ των έργων σου .Ποίων εργων φησί ; Εάν ιδης πένητα , ελέησον . Εάν ιδης εχθρόν, καταλάγηθι . Εάν ιδης φίλον ευδοκιμούντα μη βασκάνης ...Μη γαρ δη στόμα νηστευέτω μονο , αλλά και οφθαλμός και ακοή σώματος και πάντα τα του και χείρες πόδες Kal .Νηστευέτωσαν χείρες , αρπαγής και πλεονεξίας καθαρεύουσαι. Νηστευέτωσαν πόδες , δρόμων των επί τα παράνομα, θέατρα αφιστάμενοι. Νηστευέτωσαν ευμορφοις επιπηδάν , μηδέ αλλότρια οφθαλμοί ,πεδευόμενοι μηδέποτε περιεργάζεσθαι κάλλη

Σε ένα γρήγορα σερφάρισμα στο διαδίκτυο πολύ σπάνια θα βρούμε ιστοσελίδες που να είναι εμπνευσμένες από τα παραπάνω λόγια του ιερού Χρυσοστόμου. Όμως αυτό δεν θα πρέπει να μας απογοητεύει αλλά να μας δίνει ώθηση για εργασία και μεγαλύτερη προσπάθεια για μαρτυρία Χριστού . Δυστυχώς το σύγχρονο πνεύμα είναι κατά της νηστείας , κατά της εγκράτειας. Είναι πνεύμα πλήρους απελευθέρωσης του ανθρώπου από και χαλινάρια . Η υπερκατανάλωση δεν περιορίζεται μόνο στα δεσμεύσεις

29 Λόγοι περί νηστείας

 $^{^{27}}$ Ιωάννου Χρυσοστόμου , Εις Τίτον ομ. Β 2 $\,$ PG 62,669 $\,$

²⁸ Νικολάου Νευράκη, Η αρετή της εγκράτειας κατά τον Ιερό Χρυσόστομο, Αθήνα 2003.

φαγητά και στα υλικά αγαθά . Έχουμε και υπερκατανάλωση αμαρτίας και αμαρτωλών παθών .

Θεολογικές προϋποθέσεις για την αρετή της εγκράτειας είναι η πίστη, η προσευχή , η μελέτη της Αγίας Γραφής , Η μυστηριακή ζωή και η νηστεία .

Η ζώσα εις θεόν πίστης είναι το αρραγές θεμέλιον πάσης αρετής .³⁰

"Παρακαλώ πολλήν ποιησώμεθα σπουδήν, και επι της πίστεως εστιάναι της ορθής και βίον επιδείκνυσθαι άριστον"³¹ .

Η προσευχή είναι επίσης μεγάλης σημασίας και παρέχει μεγάλη βοήθεια στον αγώνα του πιστού για την εγκράτεια .

"Εάν τις μετά ακριβείας ευχηται...καν επιθυμία φλέγη , σβέννυται....,καν πειρασμός επέλθη, ραδίως αποκρούεται ".32

Η καθημερινή μελέτη του λόγου του θεού είναι ιδιαίτερης σημασίας ακόμα και αν δεν κατανοούμε πλήρως το αρχαίο κείμενο.

"Η Βίβλος είναι λιμήν , τείχος , πύργος ,δόξα , όπλον ,και ότι τον αμαρτωλόν άνθρωποτον μεταβάλλει εις ενάρετον ".³³

Η συμμετοχή του πιστού στη μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας Θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την εγκράτεια, αφού ο πιστός δεν είναι μόνος και αποκομμένος αλλά είναι "εν Εκκλησία ".

"Ιατρείον αναιρετικόν της αμαρτίας η μετάνοια , δώρον εστί αυράνιον ,δύναμις θαυμαστή , χάριτι νικώσα των νόμων ακολουθίαν .Δια τούτο ου πόρνον αποσείεται , ου μοχόν αποσοβεί....αλλά πάντας μεταποιεί ".34

Η νηστεία είναι ένα άλλο μέσο για τον αγώνα της αρετής .Η μορφή της πολυδιάστατη και δεν περιορίζεται μόνο στην εγκράτεια των τροφών .

 $^{^{30}}$ Νικολάου Νευράκη , Η αρετή της εγκράτειας κατά τον Ιερό Χρυσόστομο , Αθήνα 2003 .

 $^{^{31}}$ Ιωάννου Χρυσοστόμου , Περί τελείας αγάπης 5 ΕΠΕ 31 ,354 . 32 Ιωάννου Χρυσοστόμου ,Περί ακαταλήπτου λόγος Z '

³³ Ιωάννου Χρυσοστόμου , Εις Ψαλμόν MH

³⁴ Ιωάννου Χρυσοστόμου , Περί μετανοίας

Η προκλητικότητα χαρακτηρίζεται ως αρνητικό στοιχείο του γνήσιου έρωτα.

Ο ιερός Χρυσόστομος ομιλών περί τρυφής ονομάζει την επιθυμίαν κάμινον, η οποία ανάπτει και κατακαίγει την σάρκα του ανθρώπου ,δεν αρκούν όμως μόνο αυτά και άλλα πρέπει να προστεθούν, νηστεία σύμμετρη, δίαιτα λογική και ασχολίες οι αναγκαίες .35

Τα ηδονικά βλέμματα , οι άσεμνες και προκλητικές εικόνες και φωτογραφίες , ο άσεμνος χορός και το άσεμνο θέατρο , οι κακοί λογισμοί , η αποχαύνωση από την τρυφή , η μέθη είναι μερικά από τα εμπόδια που καταστρέφουν τον αγώνα μας κατά της εγκράτειας .

Όλα αυτά τα παραπάνω εμπόδια κατά της εγκράτειας μπορεί να τα συναντήσει κανείς άφθονα στο διαδίκτυο , στον τύπο , στις καθημερινές συναναστροφές .

Η χριστιανική διδασκαλία παρέχει επαρκή οπλισμό και δύναμη για την υπερνίκηση των εμποδίων και κατάκτηση της αρετής όπως είναι η αγωγή ,η διδασκαλία το κήρυγμα , η φιλία και συνεργασία με τους γύρω ανθρώπους και με το άλλο φύλο που δίνει τη δυνατότητα να γνωρίσει ο νέος τον άλλο καλύτερα , να διαλεχτεί μαζί του .

Η εργασία προστατεύει τον άνθρωπο , διότι "αργία μήτηρ πάσης κακίας" όπως επίσης αποφεύγουμε και την ακηδία .

Η ψυχαγωγία όταν όμως είναι πραγματικά ψυχαγωγία και όχι ψυχοκτονία , ξεκουράζει τον άνθρωπο του ανοίγει νέους ορίζοντες .Είναι απαραίτητη για τον άνθρωπο , της καθημερινότητας χωρίς αυτό να καταστρέφει την εγκράτεια .

Ένα άλλο όπλο για την εγκράτεια είναι η αγρυπνία , η οποία καταπονεί το σώμα και δεν το αφήνει να επαρθεί. Βέβαια και αυτή πρέπει να γίνεται με μέτρο με τη συμβουλή του γέροντα και οπωσδήποτε πρέπει να λείπουν τα άκρα .

 $^{^{35}}$ Ιωάννου Χρυσοστόμου , Ομ. Εις Ψαλμόν ΣΤ ' .

10. Η σεξουαλικότητα την 8ⁿ ημέρα

7

Η 8^η ημέρα είναι η ημέρα της δευτέρας του Χριστού Παρουσίας. Είναι η έσχατη ημέρα , η ημέρα της κρίσεως και της αποκαταστάσεως των πάντων . Ποια θα είναι η σεξουαλική ζωή των ανθρώπων κατά την έσχατη αυτή ημέρα ;

Ο Αδάμ και η Εύα προ της πτώσεως ζούσαν σε κατάσταση αθωότητος και δεν έκαναν χρήση της σεξουαλικότητας.

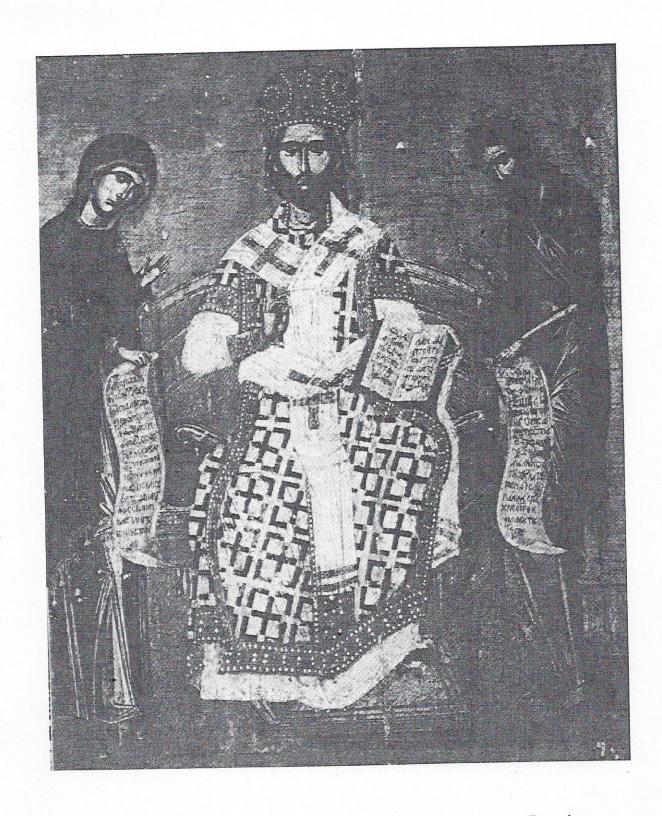
Η άποψη που υποστηρίζεται από πολλούς ορθοδόξους θεολόγους είναι ότι η σεξουαλική λειτουργία υπήρχε εν δυνάμει στα σώματα των Πρωτοπλάστων , όμως ο Αδάμ και η Εύα , μέσα στον Παράδεισο δεν έκαναν χρήση της σεξουαλικότητας γιατί ήταν "μονοτρόπως" στραμμένοι στο θεό και αφιερωμένοι στον αρχικό τους θείο έρωτα .³⁶

Επίσης μια άλλη άποψη που υποστηρίζεται είναι ότι ο θεός αρχικά ήθελε να δημιουργήσει ένα φύλο όμως προέβλεψε την πτώση και δημιούργησε τον άνδρα και τη γυναίκα για να εμποδιστεί ο αφανισμός του ανθρώπου από το θάνατο .

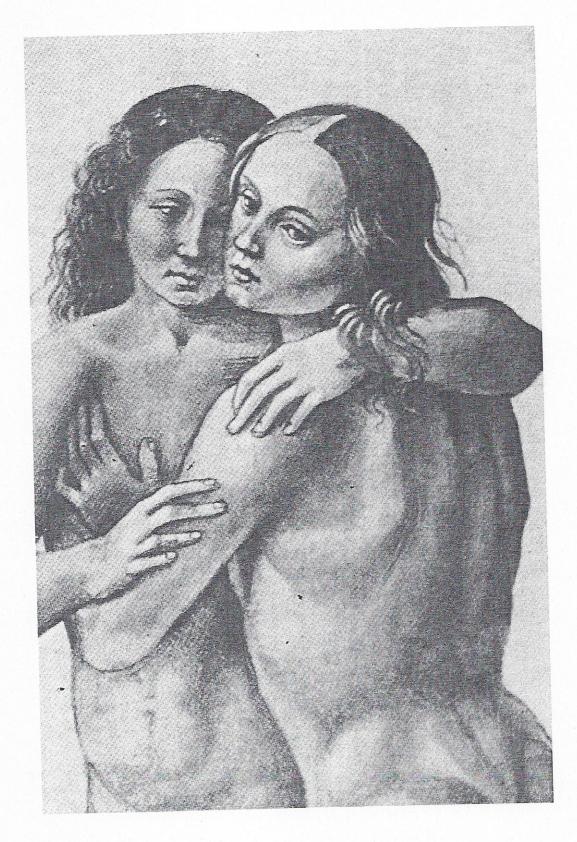
Κατά την έσχατη ημέρα της κρίσεως σύμφωνα τα λόγια του Χριστού που απάντησε στην απορία των Φαρισαίων οι άνθρωποι "εν τη αναστάσει ουτε γαμουσιν ,ουτε εκγαμίζονται , αλλ ως άγγελο θεού εν ουρανω εισι" , δηλαδή κατά την αιώνια ζωή οι άνθρωποι δεν θα έχουν σεξουαλικές σχέσεις .

Στην "παλιγγενεσία" (Ματθ. Ιθ 28) της 8^{ης} Ημέρας ο άνθρωπος θα φθάσει στην προσωπική του τελείωση και ολοκλήρωση . Αυτό σημαίνει ότι οι άνθρωποι , τόσο ο άνδρας όσο και η γυναίκα , θα φθάσουν και θα κατακτήσουν την ενότητα της φύσεως .Η διαίρεση της ανθρώπινης φύσεως σε δυο φύλα , όπως τα γνωρίζουμε σήμερα θα παύσει να υπάρχει .Ενώ ο καθένας θα εξακολουθήσει να υπάρχει ως ανδρικό ή γυναικείο πρόσωπο, εντούτοις ο άνδρας και η γυναίκα θα είναι πιά τέλεια και ολοκληρωμένα

³⁶ Επισκόπου Αχελώου Ευθυμίου , Άνθρωπος άρσεν και θήλυ

Εικόνα της δέησης : εσχατολογική αναπαράσταση της επανένωσης του ανδρικού και γυναικείου στοιχείου , της οριστικής αποκατάστασης της ενότητος της ανθρώπινης φύσεως. (Απο το βιβλίο ΑΝΘΡΩΠΟΣ : ΑΡΣΕΝ ΚΑΙ ΘΗΛΥ , Επισκόπου Αχελώου Ευθυμίου)

Στην 8η ημέρα , το ανδρικό ή γυναικείο πρόσωπο του καθενός δεν καταργείται , αλλά υπερβαίνεται σε μια κατάσταση τελείωσης και ολοκλήρωσης . (Απο το βιβλίο ΑΝΘΡΩΠΟΣ : ΑΡΣΕΝ ΚΑΙ ΘΗΛΥ , Επισκόπου Αχελώου Ευθυμίου)

πρόσωπα . Το ανδρικό ή γυναικείο πρόσωπο του καθενός δεν καταργείται , αλλά υπερβαίνεται σε μια κατάσταση τελείωσης και ολοκλήρωσης , όπως αυτό συνέβη στο θεανδρικό πρόσωπο του Χριστού .³⁷

Εκείνη την ημέρα δεν θα έχουμε ανάγκη σεξουαλικής αγωγής και διαπαιδαγώγησης. Θα είμαστε τέλειοι άνθρωποι ή σε πορεία τελειώσεως. Όμως ατενίζοντας εκείνη την Ημέρα είναι επιτακτική η ανάγκη να ενώσουμε τις προσπάθειές μας για μια όσο το δυνατόν αρτιότερη και αληθινότερη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση.

Το διαδίκτυο και γενικά η κοινωνία της πληροφορίας μπορεί να γίνει για μας ένα χρήσιμο εργαλείο για να μεταδοθεί ο λόγος του θεού. Από μόνη της η κοινωνία της πληροφορίας δεν είναι ούτε κακή ούτε καλή. Εξαρτάται από εμάς να καταλήξει βήμα και αγωγός της διδασκαλίας των εντολών του θεού.

11. Ερωτικά τραγούδια

Το αρνάκι

(έρωτας = ουσία και ημερότητα της ζωής, ο τέλειος πολιτισμός)

Αρνάκι μου πεντάμορφο , αρνάκι μου χιονάτο με το σγουρό σου το μαλλί σαν το μπαμπάκι άσπρο μες τη ποδιά μου σίμωσε μ΄ αγάπη να σε θρέψω στην αγκαλιά μου ξάπλωσε λίγο να σε χαϊδέψω σταρένιο , κρόκινο ψωμί ,κόρα μαζί να φάμε στόμα με στόμα συντροφιά κι οι δυο να την μασάμε κι όταν την κατελύσουμε , τα χείλη μας να σμίξουν σ' ένα φιλί ερωτικό στο τέλος να κολλήσουν να τρέξει απ' το στόμα σου αφρός να τον μυρίσω

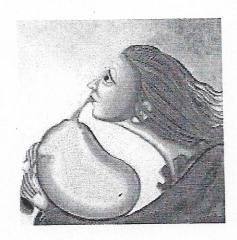
³⁷ Επισκόπου Αχελώου Ευθυμίου ,Άνθρωπος άρσεν και θήλυ

Γιούλα Ροζάκου

(Απο το ένθετο του Κέντρου Προετοιμασίας Γάμου της Ιεράς Μητροπόλεως Φθιώτιδος)

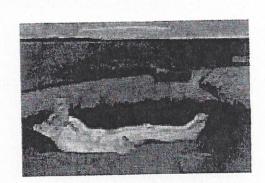

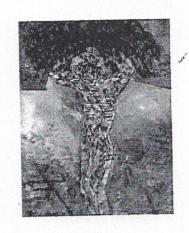

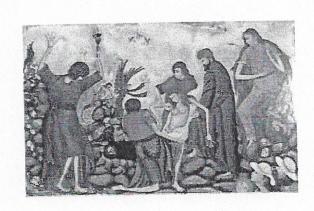
Αντίκρυ μου να σε θωρώ , Έλλη μου όλη μέρα εσύ να παίζεις πίπιζα κι εγώ γλυκιά φλογέρα,

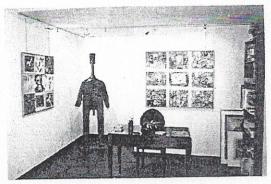
R

Η τέχνη μπορεί να υπηρετήσει την αγάπη και τη σεξουαλικότητα.

σαν βάλσαμο να τον ρουφώ και να μοσχοβολήσω
έλα αρνάκι μου καλό γύρε το μάγουλό σου
ακούμπησε επάνω μου τον τρυφερό λαιμό σου
ψέλλισε και τραγούδησε με τ' αγνό βέλασμά σου
λιγάκι για να στοχασθώ το βάθος της καρδιάς σου
το σπλάχνο σου στα στήθια μου σαν ταίρι να μ' αγγίξει
να ζεσταθώ, το ρίγος μου που μέσα μου να σβήσει
Έλα αρνάκι μου χρυσό κοντά μου να με γλύψεις
με γέλια να χαιρόμαστε όταν με γαργαλίζης
ώσπου η άγια σου ψυχή κατσάβραχο να φτιάξει
στους κόρφους μου για να στρωθεί η μέση σου να κάτσει.
Όλος ο κόσμος ξαφνικά μόλις θα σ΄ αντικρίσουν
Γύρω μας φίλοι να πηδούν, εχθροί μακριά να φρίσσουν.

12. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1. Αλεξάνδρου Σταυρόπουλου ,Ποιμαντική προετοιμασία των μελλονύμφων ,Εθνικό Κέντρο Ερευνών , Αθήνα 1971.
- 2. Αλεξάνδρου Σταυρόπουλου , Ποιμαντική γάμου και οικογενείας προ των πυλών του 21° αιώνα , Έκδοση Ιεράς Μητροπόλεως Ηλείας, Αθήνα 1999.
- 3. Αλεξάνδρου Σταυρόπουλου , Το πρόβλημα της τεκνογονίας και η εγκύκλιος της Εκκλησίας της Ελλάδος (1937) , Αθήνα 1977 .
- 4. Αλεξάνδρου Σταυρόπουλου , Διαφυλικές σχέσεις , Φάκελος σημειώσεων , Αθήνα 2003 .
- 5. Αλεξάνδρου Σταυρόπουλου , Σχέσεις των φύλων στην Ορθόδοξη Εκκλησία , Φάκελος σημειώσεων , Αθήνα 2003 .
- 6. Αλεξάνδρου Σταυρόπουλου , Μορφές και μέθοδοι ορθόδοξης συμβουλευτικής ποιμαντικής γάμου και οικογενείας και ισότητας των δυο φύλων (Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση -Σχολές Γονέων) , Αθήνα 2003 .
- 7. Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση , Ελληνική εταιρία ευγονικής και γενετικής του ανθρώπου , Αθήνα 1981 .
- 8. Α. Ασπιώτη , Το παιδί και η σεξουαλική διαφώτησις , Αθήνα 1961.
- 9. Επισκόπου Αχελώου Ευθυμίου , Άνθρωπος άρσεν και Θήλυ , Αθήνα 1990 .
- 10. Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου, Ιερόθεου, Το σώμα του ανθρώπου η άσκηση και η άθλησή του , Αποστολική Διακονία , Αθήνα 2002.
- 11.Κωστή Ηλ. Παπαδάκη , Θέματα αγωγής κατά τον Ιερό Χρυσόστομο , Ρέθυμνο 1994 .
- 12. Γιώργου Ρόδιου Κοσκινιάτη , Ερωτικά Τραγούδια , Αθήνα 1982 .
- 13. Αρχιμανδρίτης Αρσένιος Εφηρμοσμένη Θεολογία της πληροφορίας , Ιερά Μονή Μεταμορφώσεως του Σωτήρος , Αθήνα 1997 .
- 14. Νικολάου Νευράκη , Η αρετή της εγκράτειας κατά τον Ιερό Χρυσόστομο , Διδακτορική διατριβή , Αθήνα 2003 .
- 15. THEODOR BOVET , Ο ΓΑΜΟΣ ,Εκδόσεις 'Η ΕΛΑΦΟΣ ' Αθήνα .

